

Veerse Kreek & Vesten

De Veerse Kreek & Vesten ondergaan een opknappingsbeurt. Niet alleen de bodem krijgt een schoonmaakbeurt. Door de oevers natuurvriendelijk in te richten, gaat ook de waterkwaliteit vooruit. Daarnaast wordt de (natuur- en landschaps)beleving van het gebied voor bewoners en recreanten vergroot. Dit is een integraal project waarbij het waterschap nauw samenwerkt met de gemeente Veere, Staatsbosbeheer en Provincie Zeeland.

www.scheldestromen.nl/veere

mei-2012 Nr.

5

Klaar voor de start

Na een lang voorbereidingstraject starten we in juli daadwerkelijk met het opknappen van de Veerse Kreek en Vesten. In de periode van juli 2012 tot april 2013 ondergaat het gebied een ware metamorfose! Voordat u kunt genieten van het opgeknapte gebied, moet u wel rekening houden met mogelijke overlast. Het gebied is tijdelijk niet of

minder toegankelijk voor recreatie. Op pagina 7 van deze nieuwsbrief leest u van welke werkzaamheden u overlast kunt ondervinden, waar en wanneer. Vanzelfsprekend houden we zo veel mogelijk rekening met mens en natuur. Met de werkzaamheden op de camping starten we pas na het hoogseizoen, na 1 september.

Uw vraag, ons antwoord

Bij wie kan ik terecht met vragen?

Tijdens de uitvoering van het project houden we de werkzaamheden en het gebied nauwkeurig in de gaten. Rien Vroegop (links) is de toezichthouder van het project en Wilfred de Kam projectleider tijdens de uitvoering. Heeft u vragen? Neem dan gerust contact met Rien op via waterschap Scheldestromen, telefoon 088-2461000 (lokaal tarief).

Informatie inloopbijeenkomst

Wilt u weten hoe de Veerse Kreek en Vesten uiteindelijk eruit gaan zien? Of heeft u specifieke vragen? Op donderdag 7 juni bent u tussen 15.00 tot 20.00 uur welkom in Het Akkoord, Oudestraat 9 in Veere. Hier ziet u sfeerimpressies van het gebied en zijn alle betrokken organisaties aanwezig om uw vragen te beantwoorden. Of om gewoon met u van gedachten te wisselen over het project. Bovendien is er voor bezoekers de brochure 'Project Veerse Kreek en Vesten, herstelprogramma voor water, oevers en land' beschikbaar. Hierin vindt u meer beeldmateriaal, een nauwkeurige planuitwerking en de visie op het project. Na de informatiebijeenkomst is deze brochure ook te downloaden via: www.scheldestromen.nl/veere.

In dit nummer

Natuur en recreatie: een perfecte combinatie	pagina 2
Wat zijn uw verwachtingen?	pagina 4
Wat merkt u van de werkzaamheden?	pagina 6
Beleef de historie	pagina 8

Veerse Kreek

Natuur en recreatie: een perfecte combinatie

Ontspannen in de natuur, het gaat bijna vanzelf. Toch doen we ons best om het nog vanzelfsprekender te maken. Zo komen er allerlei voorzieningen waardoor jong en oud het gebied nog meer kunnen beleven.

Uitkijkpunten

Wanneer u een wandeling door het gebied maakt, komt u verschillende uitkijkpunten tegen.

Uitkijkpunt Polredijk

Tegenover jachthaven Oostwatering bij het uitkijkpunt Polredijk wordt u direct duidelijk wat het bombardement van 1944 voor gevolgen heeft gehad: drie kreekarmen diep het land in waarvan de Veerse Kreek de grootste is. Door het gebruik van ruwe en ruige materialen als cortenstaal, basalt, hout en kleischelpen, ontstaat in het landschap het beeld van een dichtgemaakt gat in de dijk. Dat verwijst naar de geforceerde dijkdoorbraak in de Tweede Wereldoorlog om Walcheren onder water te zetten.

Vanaf hier ziet u de natuurvriendelijke oevers met het wandel-, laarzen- en ruitpad met daar achter het Veerse bos. Vissers die vanaf één van de vier vissteigers hun hengels uitgooien. Op de informatiepanelen bij dit uitzichtpunt leest u over de historie van de Veerse Kreek en Vesten, het Veerse bos, de waterhuishouding, de natuur en recreatie. Vanaf dit uitkijkpunt kunt u nog intenser van dit unieke gebied genieten.

Uitkijkpunt visplas

Kunt u het zich nog herinneren? Bij een prijsvraag in 2010 stelde meneer Lammes uit Abcoude voor om een hoge stoel bij de visplas te plaatsen. En die komt er! Vanaf de hoge stoel heeft u een mooi uitzicht op de visplas. Bovendien hoort u hier ook de laatste 'tweets' van vogels zoals de kleine karekiet, de rietgors, de rietzanger en futen.

Uitkijkpunt vissteiger

Op het uitkijkpunt van de vissteiger staat u middenin het krekengebied. U wordt omringd door water. Neem plaats op de informatieve bank en geniet van de natuur!

Vesten

Vissteigers

Veel vissers kunnen niet zonder; de natuur en de rust aan de waterkant. Ze kunnen hun hart ophalen, want straks hebben ze aan de Veerse Kreek de keuze uit vier vissteigers. Vanaf het wandelen laarzenpad zijn de steigers via een vlonder te bereiken. Vanaf 50 centimeter boven het water kunnen vissers hun hengel(s) uitgooien. En dan is het wachten totdat de vissen toehappen...

Parkeren van auto's

Bezoekers van het gebied kunnen op drie verschillende plaatsen hun auto kwijt. Aan de Landschuurweg komt een grote parkeerplaats vlakbij de camping. Hier kunnen campinggasten hun auto kwijt, maar ook andere bezoekers mogen hier de auto parkeren. Ter hoogte van de Grote Kreek is ook een parkeerstrook, zodat er dicht in de buurt van de vissteigers geparkeerd kan worden. Tot slot is er aan de Snouck Hurgronjeweg voor de kanoërs nog beperkte parkeergelegenheid.

Duurzaam

Bij al deze voorzieningen denken we ook weer aan de natuur! "Waterschap Scheldestromen werkt op verschillende vlakken aan een duurzame bedrijfsvoering. Onder meer door te werken met producten met FSC-keurmerk en door innovatieve producten uit te testen. Innovatieve producten kunnen helpen om grote stappen te zetten naar een nog duurzamere bedrijfsvoering", vertelt Evert Swart, adviseur duurzaamheid.

Volgens Evert kan er een flinke stap in de goede richting gezet worden als er geen hout meer gebruikt wordt op het grensvlak tussen water en lucht: "Zulke toepassingen van hout zijn gevoelig voor houtrot en dat verkort de levensduur. Om meer ervaring op te doen met gerecycled kunststof, gaan we onder andere kunststof betuing, steigers en banken plaatsen in de Veerse Kreek en Vesten. Daarmee kunnen we de levensduur van de objecten verlengen en tegelijk het milieu sparen."

Heeft u enig idee hoeveel gerecyclede flessendoppen in dit project worden gebruikt? Schrik niet: 44.133.971! Dat komt neer op 66,2 ton gerecycled kunststof.

Geen brug te ver

Om optimaal te kunnen genieten van het gebied, is het belangrijk dat het hele gebied met elkaar verbonden is. Dan ontkomen we er niet aan om ook over het water verbindingen te maken. En waarom niet? Als er iets leuk of spannend is, dan is het wel de vraag of u met droge voeten de overkant haalt. Voor de avonturier zijn er uitdagingen op verschillende niveaus. Zo zijn er trekvlotten, maar komt er bijvoorbeeld ook een touwbrug van 26 meter lang. De touwbrug maakt een directe verbinding vanaf de Meierfweg langs de camping naar de visplas. Even verderop komt er in de visplas een drijvende brug van ongeveer 65 meter lang. De gebogen vorm van deze brug symboliseert de waterstroom bij de dijkdoorbraak.

Landschapsbeleving

Langs de Grote kreek, komt er naast een wandel- en ruiterspad, ook een zogenaamd laarzenpad. Dit is een onverhard pad langs de kreek, waarover u vlak langs de waterlijn kunt lopen. Hier beleeft u het landschap pas echt! Het pad loopt dwars door de natuurvriendelijke oever. Mensen die liever verzekerd zijn van droge voeten, kunnen parallel aan het laarzenpad op het halfverharde schelpenpad lopen.

Kanosteigers

Ook vanaf het water is het gebied prachtig. Om van de kanoroute gebruik te maken, wordt er bij de Snouck Hurgronjeweg een opstapplaats gemaakt. Vanaf daar kunnen kanoërs tot aan de Bieweg of tot het gemaal bij de Sluisweg varen. Bij de Bieweg is het zelfs mogelijk om nog verder te varen richting Middelburg. Voor de veiligheid worden bij genoemde opstapplaatsen en in het water voor het gemaal, kano beveiligingslijnen in het water gelegd.

Veerse Kreek

Wat zijn uw verwachtingen?

Uiteindelijk hebben we allemaal hetzelfde doel voor ogen: een mooi gebied waar iedereen kan genieten van de afwisselende en prachtige omgeving. Dat is best lastig want iedere gebruiker heeft andere belangen. Verschillende gebruikers van het gebied vertellen wat zij verwachten.

Gerard Miljoen bewoner Buiten de Veste.

Zijn achtertuin sluit aan op de Grote Kreek. "We hebben vanaf hier prachtig zicht op de natuur van deze kreek", zegt Gerard. "Je ziet bij de verschillende gebruikers van het gebied dat het echt tijd is dat er iets gedaan wordt. Het onheldere water nodigt niet uit om erin te zwemmen en bij het roeien blijven je roeispanen in de modder steken." En juist de waterrecreatie brengt volgens Gerard leven in de wijk. "Laat die veranderingen maar komen, zodat we het krekengebied meer kunnen beleven." Hij vergelijkt het project met zijn vroegere beroep als tandarts: "Om een gaatje te repareren is soms korte pijn nodig, maar is het gerepareerd dan kun je meestal weer jaren zonder problemen verder."

Frans van der Hooft en **Jonker** (paard) rijden regelmatig door het gebied.

"Voor een paar druppels blijven we niet thuis", vertelt Frans. "Als het ook maar een beetje weer is, gaan we lekker naar buiten. Zeker in dit gebied met bos en strand." Daar zit voor Frans meteen wel een minpunt van het project. "We hebben het bos de laatste tijd deels gemist door de bomenkap. Waarom is dat zo lang vooraf gedaan?" Het gebied wordt straks voor ruiters zeker niet minder aantrekkelijk, maar het lange tijdsbestek is vervelend. Ik hoop dat er mooie ruitersporen terugkomen, zonder putten en kuilen en een goede drainage zodat we bij ieder weertype met de paarden kunnen rijden. En natuurlijk moeten de ruitersporen wel aansluiten op het nieuwe routenetwerk van de gemeente Veere."

Bregina Allewijn is een trouwe kampeerder van de natuurcamping.

"De afgelopen zeven jaar maken wij gebruik van de natuurcamping." Bregina geniet samen met haar man en twee zonen van de natuur en de rust in de omgeving. In het voor- en najaar gaan ze vaak naar het buitenland, in de zomer naar de Zeeuwse stranden. Bregina: "Jammer genoeg is de camping nu echt een kaalslag, dus ik weet niet of we dit jaar wel gaan. Het komt waarschijnlijk allemaal wel goed, als de wijzigingen maar bijdragen aan natuurlijkheid. Ik hoop dat het weer wat meer begroeid wordt dan nu. Normaal gesproken is het heerlijk om overdag naar het strand te gaan, 's avonds beschut bij een kampvuurtje te zitten en 's nachts lekker buiten te slapen." Op de vraag of ze dit jaar ook naar de natuurcamping gaat antwoordt ze twijfelend: "Ik denk dat het er uiteindelijk toch wel van komt."

Uesten

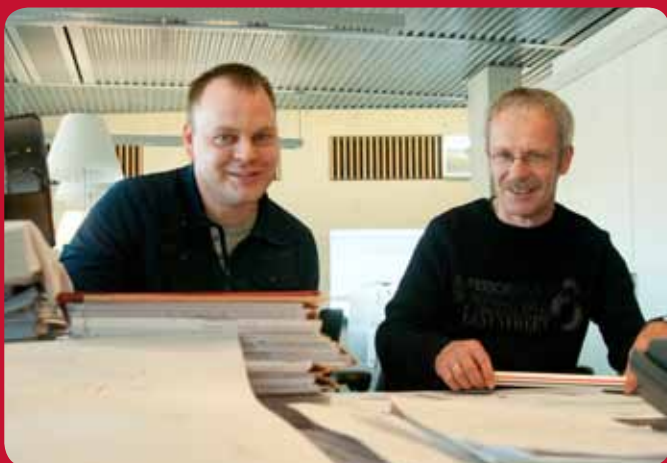
Harry Benschop is namens de Provincie Zeeland opdrachtgever van dit project.

“Uitgangspunt van de provincie is om verschillende maatregelen en wensen in het gebied zo veel mogelijk in onderlinge samenhang uit te voeren”, geeft Harry Benschop aan. Harry: “Werk met werk maken is daarbij één aspect, het

andere aspect is om maatregelen zo uit te voeren dat ook het landschap en de cultuurhistorie hiervan mee profiteren. Door werkzaamheden aan elkaar te koppelen is ook de financiering geregeld. Straks kunnen bezoekers of inwoners al wandelend, fietsend, paardrijdend of zelfs varend van het bijzondere landschap genieten.”

Karel Leeftink, is voor Staatsbosbeheer dagelijks in het gebied te vinden.

“Door het meer open karakter van het gebied, verwacht ik de komende jaren meer variatie in flora en fauna, zeker in de oeverzones”, geeft Karel aan. “Ik ben benieuwd of de maatregelen inderdaad hun vruchten afwerpen voor diersoorten als de waterspitsmuis en dodaars.” Ook verwacht hij met nieuwe voorzieningen zoals de trekvlotten en bruggen meer (nieuwe) bezoekers in het gebied. “De verbetering van de basisvoorzieningen als wandel- en ruiterspaden zal tot meer beleving van het gebied bijdragen. En daar gaat het ook om: lekker buiten genieten!”

Harold Esseling (tekenaar) en **Giuseppe Krekelberg** (bestekschrijver) zijn verantwoordelijk voor het technisch ontwerp van het gebied.

“Ons werk aan het project zit vooral in de voorbereiding”, vertelt Harold. Als tekenaar krijgt hij opdracht van de projectleider om een project uit te tekenen. “Als de tekeningen bijna definitief zijn, kom ik pas om de hoek kijken”, zegt

Giuseppe. Hij werkt de tekening uit tot een bestek. Het bestek (515 onderdelen), de tekeningen (62) en de bijlagen (13) vormen samen het document met eisen en wordt ook gebruikt om de uitvoering te toetsen. Giuseppe: “Dit project is voor ons bijzonder omdat het een complex geheel is. Belangrijk dus om elkaar goed op de hoogte te houden, één kleine verandering heeft namelijk op veel plekken gevolgen.” Harold vertelt: “Nu stopt voor ons het werk aan dit project, maar we zijn natuurlijk benieuwd of de door ons getekende en berekende werkzaamheden ook zo uitgevoerd worden.”

Veerse Kreek

Paardrijden in en om Veere nog leuker

De gemeente Veere is binnen Zeeland al de drukste paardengemeente. Maar nu krijgt het ook nog eens een mooi aansluitend routenetwerk, speciaal voor paard en ruiter! Veere heeft de ingrediënten voor afwisselende routes via strand, bos en landbouwgebied, het is alleen nog niet mogelijk om een mooie ronde te maken. Mede daarom werkt Routebureau Zeeland, in opdracht van de gemeente Veere, aan een aansluitend netwerk van ruiterspaden.

De route loopt langs bestaande ruiterspaden die worden opgeknapt en verkeersluwe wegen met brede bermen. Ook komen er nieuwe verbindingen. Het totale netwerk is 220 kilometer en telt 100 knooppunten. 22 kilometer loopt over strand, 52 over ruiterspad en 147 langs bestaande wegen. De bewegwijzering wordt aangepast en het netwerk wordt in kaart gebracht. Vanaf 2013 kunt u via www.routesinzeeland.nl alvast uw route via internet uitstippelen.

Wat merkt u van de werkzaamheden?

Om de Veerse Kreek en Vesten een kwaliteitsimpuls te geven, wordt het gebied aangepakt. Dat houdt in dat er door het hele gebied heen, verschillende werkzaamheden worden uitgevoerd.

Helaas kunnen we niet voorkomen dat de werkzaamheden onopgemerkt blijven. U kunt overlast ervaren omdat het gebied tijdelijk niet of minder toegankelijk is voor recreatie. Wandel- en ruiterspaden en visplekken zijn vanwege veiligheid zelfs bepaalde tijd helemaal niet te gebruiken. Om zo

veilig mogelijk te werken en om de omgeving en de wegen zo min mogelijk te beschadigen, gaat transport voornamelijk over het water. Vanzelfsprekend houden we zo veel mogelijk rekening met mens en natuur om de overlast te beperken.

Planning

Vorbereidende werkzaamheden	juni
Start werkzaamheden	juli*
Start werkzaamheden camping	vanaf 1 september
Oplevering project	april 2013

*er wordt rekening gehouden met broedseizoen

Hoe en waar worden de werkzaamheden uitgevoerd?

Baggerwerkzaamheden

- Wat:** Het 'schoonmaken' van de waterloop door baggerspecie uit ondiep water te verwijderen.
- Hoe:** Een klein zuigerbootje met een drijvende leiding, baggert waterlopen en spuit de baggerspecie in diepe putten van de Kreek of in zogenoemde geotubes die de oever versterken.
- Waar:** Door het hele gebied.
- Overlast:** Niet of nauwelijks.
- Wanneer:** Tijdens de hele uitvoeringsperiode.

Natuurvriendelijke oevers

- Wat:** Het creëren van een geleidelijke overgang van nat naar droog zodat verschillende plantensoorten zich kunnen ontwikkelen en daarmee ook de waterkwaliteit verbetert.
- Hoe:** Een graafmachine voert graafwerkzaamheden uit. De grond wordt afgevoerd over de oever en met tractoren naar een verzamelpunt gebracht. Vanaf daar wordt de grond over het water getransporteerd.
- Waar:** Langs de Veerse Kreek, bij de camping, Gapingse watergang en nabij de visplas.
- Overlast:** Geringe geluidsoverlast en afsluiting van de aanwezige paden en visplekken vanwege veiligheid.
- Wanneer:** Tijdens de hele uitvoeringsperiode verspreid over verschillende locaties.

Kunstwerken

- Wat:** Het bouwen, aanpassen en plaatsen van voorzieningen als vissteigers, kanosteigers, bruggen en bijvoorbeeld uitkijpunten.
- Hoe:** Met graafmachine en handgereedschap.
- Waar:** Door het hele gebied.
- Overlast:** Niet of nauwelijks.
- Wanneer:** Nadat natuurvriendelijke oevers gereed zijn.

Beschoeiingen

- Wat:** Het versterken van de oevers van de Vesten, de Veerse Kreek en nabij de camping door het plaatsen van zogenoemde beschoeiing.
- Hoe:** Het aanbrengen van palen en schotten met behulp van een graafmachine.
- Waar:** Veerse Kreek, Veerse Vesten en de camping.
- Overlast:** Niet of nauwelijks. Bewoners van Buiten de Veste kunnen overlast ervaren doordat werkzaamheden grenzend aan achtertuin worden uitgevoerd.
- Wanneer:** Tijdens de hele uitvoeringsperiode verspreid over verschillende locaties.

Paden

- Wat:** Verbeteren van huidige en aanleggen van nieuwe paden.
- Hoe:** Uitgraven van grond en het aanbrengen van verhardingsmaterialen.
- Waar:** Door het hele gebied.
- Overlast:** Paden zijn niet onderhouden en dus niet toegankelijk.
- Wanneer:** Tijdens de hele uitvoeringsperiode.

Beleef de historie

Wandelen over Veerse stadswallen

Het afgelopen jaar zijn de stadswallen van Veere toegankelijk gemaakt. Door verharde paden, trappen en trekvlotten is het historisch verdedigingswerk nu ook geschikt voor recreatie. Vanaf de Koningin Beatrixbrug kunt u vier kilometer over de wallen lopen. U komt op plaatsen waar het uitzicht op de omgeving verrassend mooi is.

Wat zijn stadswallen?

De stadswallen zijn een onderdeel van de verdedigingswerken rond de stad Veere. In het begin van de dertiende eeuw waren deze versterkingen nodig om vijandige Middelburgers buiten de deur te houden. In de eeuwen daarna zijn muren met poorten gebouwd en was de rijke havenstad een veilige plaats voor vierduizend inwoners. Stenen stadsmuren bleken na 1550 niet meer bestand tegen het alsmaar zwaarder wordend geschut, aarden vestingwallen waren dit wel.

Vestingstatus

In het begin van de Opstand (1566-1648) zijn de verdedigingswerken gemoderniseerd en zijn er vijf bolwerken opgeworpen: Het Oranjobolwerk, Molenbolwerk, Tonnenburg, Zandijkse bolwerk en het Mauritsbolwerk. Ervoor liep een gracht. De stad was voor de komende eeuwen weer veilig. Totdat in augustus 1809 de vesting werd ingenomen door het Britse leger. In 1810 was Veere een deel van het Franse keizerrijk en is de verouderde vesting op bevel van Napoleon op de schop gegaan. Onder lei-

ding van Franse militaire ingenieurs zijn toen rond de oude vesting vijf nieuwe bastions, een lunet en twee ravelijnen opgeworpen.

Na de aftocht van de Fransen is Veere onder toezicht van het Nederlandse ministerie van Oorlog komen te staan. Tot 1861 bleef het een onderdeel van het rijksverdedigingsstelsel. Na het verlies van de vestingstatus werden grachten gedempt, stadspoorten en bruggen afgebroken, wallen geslecht en verkocht aan de hoogstbiedende. Bij het graven van het Kanaal door Walcheren tussen 1869-1872 zijn toen zonder bezwaar een aantal bastions en bolwerken afgegraven. Wat nog overbleef van de wallen en grachten werd het domein van schapen, vissers en nu wandelaars!

Omgekeerde volgorde

Het is misschien vreemd dat er eerst wandelpaden worden aangelegd en daarna pas het baggerwerk wordt uitgevoerd. Dit heeft alles te maken met verkregen subsidies. De ontwikkeling van de stadswallen moest uiterlijk 2011 gebeuren om subsidies te krijgen. Vanzelfsprekend heeft de andere volgorde de voorkeur, nu doen we er alles aan om de paden tijdens de werkzaamheden te beschermen. Zo wordt het meeste baggerwerk uitgevoerd vanaf en getransporteerd over het water. Uiteindelijk zal het nieuwe netwerk van wandelpaden rond de kreken perfect aansluiten op het wandelpad over de wallen zodat een rondgang door het gebied mogelijk is.

Nieuwsbrief

Kent u iemand die deze nieuwsbrief ook wil ontvangen? Geef dit dan aan ons door. Of weet u misschien een locatie waar we een stapel nieuwsbrieven neer kunnen leggen? Ook dat horen wij graag.

Dit project wordt mede mogelijk gemaakt door bijdragen van synergieprogramma KRW, Investeringsbudget Landelijk Gebied en onderstaande partijen:

Colofon

Mei 2012

Tekst: waterschap Scheldestromen, Janneke Potter

Overige tekstbijdrage: Freek Wisse en Peter Blom

Foto's en vormgeving: Rudy Visser

Postadres

Postbus 1000, 4330 ZW Middelburg

Telefoon: 088 - 2461000 (lokaal tarief)

info@scheldestromen.nl

www.scheldestromen.nl/veere

Europees Landbouwfonds voor Plattelandsonwikkeling: Europa investeert in zijn platteland.